

ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟ်ဖျါ

လၢမုၢ် ၁ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢၢ်နီၣ်ဂံၢ်-19-70-S1

**ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ် ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟ်ဖျါ: တၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စုၤလၢ
သုးဖိၣ်စုကဝဲၤရဲၣ်ကျဲၤမၤအိၤတဖၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢပုၤတဝၢပူၤဖဲ
တန့ဆါဒီးတၢ်တြၢၢ်ကီၢ်ဆၣ်ပူၤ, ၂၀၁၉ နံၣ်**

ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟ်ဖျါတဘျီအံၤဟ်ဖျါဖဲ ဖဲ ၂၀၁၉ နံၣ်အပူၤသုးဖိၣ်စုကဝဲၤတဖၣ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စုအလီၢ်
ဖဲ တန့ဆါဒီးတၢ်တြၢၢ်ကီၢ်ဆၣ်ပူၤလၢကယုကျိၣ်ယုစုအဂီၢ်ဒီး တဘျီဘျီအဝဲသ့ၣ်မၤသကိးစ့ၢ်ကိးတၢ်ဒီးသုးဖိၣ်စုက
ဝဲၤလၢအဂၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စုတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အါထီၣ်အယီၤ ပုၤတဝၢတၢ်ဂုၢ်ကီၢ်, တၢ်ဟ့ၣ်
တၢ်ဘျီဒီးဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤတၢ်စုဆၣ်ခိၣ်တကးတဖၣ်အိၣ်အါထီၣ်တၢ်သဝီတနီၤနီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ်ဘၣ်
ကီၢ်ဘၣ်ဂီၤဝဲလၢ ပုၤသးစၢ်တဖၣ်တၢ်အိၣ်မူကဟးဂီၤဝဲလၢ တၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စုအယီၤဒီးအဲၣ်ဒီးဝဲလၢ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ
တဖၣ် အံၤကပတုၣ်ကွၢ်အသးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်တဲဘၣ်သုးဖိၣ်စုကဝဲၤလၢ အအိးထီၣ်တၢ်လိာ်ကွၢ်တၢ်စု
လီၢ်တဖၣ်တဘျီဘၣ်.

တန့ဆါကီၢ်ဆၣ်

ဖဲ ၂၀၁၉ နံၣ်န့ၣ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စုအလီၢ် ခံဖျါဖဲ ထီၣ်ကိးကိ ဒီး တဝဲဒါသဝီ အဘၢၣ်စၢၤဖဲ
ထီၣ်ကိးကိကရၢၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ခံဖျါအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒုးလဲၤတရံးအိၤခိဖျါ သုးဖိၣ်စုကဝဲၤခံန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်သ့ၣ် ထီၣ်ခံဖျါအံၤအိၣ်ဘူးလိာ်အသး ဒီးလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အပူၤန့ၣ် အိၣ်ဝဲဒီးတၢ်လိာ်ကွၢ်ခးညၣ်သ့ၣ်တဖၣ်
လီၤ. သဝီဖိလၢတဝဲဒါဒီး ပုၤလၢတၢ်လီၢ်အဂုၤအဂၢၤတဖၣ်လဲၤလိာ်ကွၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စုဖဲ တၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စုတၢ်သ့ၣ်
ထီၣ်သ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤလဲၤလိာ်ကွၢ်တဖၣ်အါတက့ၢ်မ့ၢ်ဝဲပုၤသးစၢ်န့ၣ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်တဖၣ်တအဲၣ်ဒီးဝဲလၢ တၢ်တၢ်
ကျိၣ်တၢ်စုအံၤကအိၣ်ဆီလီၤသးဝဲဖဲဟီၣ်ကဝီၤပူၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် တဝဲတဘျီဘၣ်မ့ၢ်လၢပုၤအိးထီၣ် တၢ်တၢ်ကျိၣ်
တၢ်စုအလီၢ် သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲသုးဖိၣ်စုကဝဲၤအယီၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤသးစၢ်လၢတၢ်ကျိၣ်တၢ်စုဖဲန့ၣ်တနီၤ ဘၣ်ပိၣ်လီၤကွၢ်
အသိလ့ၣ်ယီၢ်, လီၤတဲစိဒီးတၢ်လၢအိၣ်ဒီးအိၤအဂၢၤတဖၣ် လၢကလိာ်ကွၢ်ဂီၢ် မ့တမ့ၢ်ကဟ့ၣ်က့ၤကမၢ်တဖၣ်အဂီၢ်
န့ၣ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်လဲၤရွဲထီၣ်န့ၢ်ကွၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢအဖိတဖၣ်ပိၣ်လီၤအိၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂုၢ်တဖၣ်
အံၤအယီၤ သဝီဖိတဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. လၢကဲၤကျါကရၢၢ်, ကဲၤကျါသဝီဒီး
နီၣ်တၢ်ရံးသဝီသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ကွၢ်တၢ်စုလီၢ်တဖျါစုၣ်စုလီၤ. တၢ်လိာ်ကွၢ်တၢ်စုလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ
ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တ့ၢ်အိၤလၢ ၂၀၁၇နံၣ်လံန့ၣ်လီၤ. တၢ်လိာ်ကွၢ်တၢ်စုတဖၣ်အံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်
လၢဟံၣ်ဖိယီၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးသဝီဖိလၢ ဇ---သဝီတဂၢ်စံးဝဲ... “ဟံၣ်ဖိယီၤဖိတနီၤန့ၣ် မၤ, ဝၤဒီး ဖိ
သ့ၣ်တဖၣ် တကန့ၣ်လိာ်သးလၢဘၣ်ဝံၤဒီးတၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးကွၢ်လိာ်သးအိၣ်ထီၣ်ဝဲလီၤ. ပုၤဒီးမိၢ်ဝၤတနီၤနီၤလီၤဖး
ကွၢ်ဝဲ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟဲအိၣ်ထီၣ် ခိဖျါလၢတၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စုအယီၤလီၤ.”

ကီးတိဒီးတဲဒါသဝီသ့တဖၣ်လၢထီၣ်ကီးကိကရူၤအပူၤ အိၣ်ဝဲဒီးတၢ်လိာ်ကွဲတၢ်စ့အလီၢ်တဖျၢၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢ နိၣ်ထးဘိကရူၤပူၤဖဲနိၣ်ထးဘိသဝီ ဒီးထံဝၣ်ဆူၣ်သဝီအဘၢၣ်စၢၤအိၣ်စ့ၢ်ကီးဒီး တၢ်လိာ်ကွဲတၢ်စ့အလီၢ်တဖျၢၣ် လီၤ. တၢ်လိာ်ကွဲတၢ်စ့တဖၣ်အယိ တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျၢၣ်ဒီးဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤတၢ်စ့ဆူၣ်ခိၣ်တကးတဖၣ်အါထီၣ်ဝဲလီၤ. သဝီ ဖိသ့တဖၣ်တသးလီၤဝဲလၢ တၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စ့ကအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤဘၣ်ဆၣ်မၤဝဲတသ့နီၣ်တမံၤဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်ပျံၤဝဲလၢကတဲဖျါထီၣ်ဝဲ မ့ၢ်လၢတၢ်လိာ်ကွဲတၢ်စ့အလီၢ်တဖၣ် အံၤဘၣ်တၢ်တီခိၣ်ရီၤမဲအီၤလၢသးဖိၣ်စ့ကဝဲၤ ခံၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤခံၣ်ဘၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤဖဲတၢ်ကိာ်ခါ ၂၀၁၉န့ၣ်အပူၤ ဖဲတၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စ့တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အလီၢ်တတီၤဖဲ တန့ဆါကိာ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကိာ်ရ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤဟံၣ်ဖျါဝဲ လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိတဖၣ် လိာ်ကွဲတၢ်ကျိၣ်စ့လၢ တၢ်လိာ်ကွဲခးညၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ကြိၣ်ကိာ်ဆၣ်

ဖဲ ၂၀၁၉ န့ၣ်တၢ်ယီၤခါကတီၢ် ပုၤဘျၢလီၤကျိၣ်စ့တဖၣ်ဒီးသးဖိၣ်စ့ကဝဲၤတန့ၣ်ဟဲဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လိာ်ကွဲခးညၣ်ဖဲ က---သဝီ, နိၣ်ခွဲၤကရူၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီသးပုၤဘၣ်ယိၣ်တၢ်လၢ သဝီပူၤဖိသ့ၣ်သးစၢ်တဖၣ်တၢ်အိၣ်မူခါဆူညါ အဂီၢ်အယိ ကိးဝဲတၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဲသကိးတဘျီယုၣ်ဒီးန့ၣ်သဝီဖိတဖၣ်ဒီး ကရူၤခိၣ် ဖဲ ၂၀၁၉န့ၣ်တၢ်ယီၤခါန့ၣ်လီၤ. သဝီသးပုၤဒီးသဝီဖိတဖၣ်ဆါတဲာ်ဝဲလၢ အတအဲၣ်ဒီးဝဲလၢ တၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လိာ်ကွဲတၢ်စ့အလီၢ်လၢသဝီပူၤ ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ကရူၤခိၣ်တခီ တဂ့ၢ်လိာ်ထီၣ်ဒါဝဲတၢ်တ့ထီၣ်တၢ်လိာ်ကွဲတၢ်စ့အလီၢ်အံၤဘၣ်.

သးဖိၣ်စ့ကဝဲၤတန့ၣ်အံၤယုထီၣ်ဝဲတၢ်ပျဲလၢကသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်လိာ်ကွဲတၢ်စ့အလီၢ်တဖျၢၣ်လၢလီၢ်ကဝီၤပူၤဒီးမ့ၢ်လၢ ဖဲဝဲလၢကအိးထီၣ်ဝဲထဲတစိာ်တလီၢ်အယိ န့ၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ပျဲလၢ လီၢ်ကဝီၤကညီၤဒီးကလုာ်စၢၤဖိၣ်ကရၢ (ခုၣ်အိၣ်ယူၣ်) ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လိာ်ကွဲအလီၢ်လၢအသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ် ဆဲးဝဲ ဘၣ်ဆၣ်လၢအခိၣ်ထံး အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲ ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်လၢသဝီသးပုၤတဲပလီၢ်ဝဲ သဝီဖိတဖၣ်ဘၣ်ပးတၢ်လိာ်ကွဲတၢ်စ့အယိ ပုၤလိာ်ကွဲတၢ်စ့ဖဲတၢ်လိာ်ကွဲတၢ်စ့အလီၢ်ဝဲအံၤ အိၣ်ဒုးထဲသးဖိၣ်စ့ကဝဲၤလၢ အဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တန့ၣ်အံၤ အပူၤသးဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢအဒီးန့ၢ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၣ်တအါအယိ သးဖိၣ်စ့ကဝဲၤတန့ၣ်အံၤ အဲၣ်ဒီးပတုာ်ကွဲၣ် တၢ်လိာ်ကွဲလီၢ်တဖျၢၣ်အံၤ ဘၣ်ဆၣ်တပတုာ်ဝဲဒီးဘၣ်.

ကညီဂ်ဝိခွဲးယာ်ကရူ (KHRG) အဂ်ဖုဂ်ကိာ်

ကညီဂ်ဝိခွဲးယာ်ကရူ (KHRG) အံးဘဂ်တံးဒုးအိဂ်ထီဂ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံဂ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢ သဘူတဖု လၢအာ်လီၤမၤတၢ်လၢကမၤဂ့ၤထီဂ်ပုၤဂ်ဝိခွဲးယာ်အတၢ်အိဂ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီဂ် ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိဂ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤန့ၣ်သဝီဖိတဖုဂ် လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘဂ်ဒိ ပုၤဟီၣ်ခိဂ်ဝိခွဲးယာ်အဂ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ. KHRG ဘိးဘဂ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖုဂ်အံၤ ဒ်သိးကဟ် ဖျါထီဂ်လီၢ်ကဝီၤပူၤကမျၢၢ်တဖုဂ် အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘဂ်ခိဂ်ဘဂ်, အတၢ်ဘဂ်ယိဂ်ဘဂ်ဘိ ဒီးအတၢ်ထံဂ်တၢ်ဟ်သးသ့ၣ်တဖုဂ်န့ၣ်လီၤ. နယုထံဂ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖုဂ်ဖဲ www.khrg.org အပူၤသ့ၣ်ဒုးန့ၣ်လီၤ.